

ת"ד 7119/03/12 - מדינת ישראל נגד וליד דבסאן

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ת"ד 7119-03-12 מדינת ישראל נ' דבסאן(עציר)
בפני כב' השופט אלון אופיר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י לשכת תביעות תנועה נגב

המאשימה

נגד

וליד דבסאן ע"י ב"כ עו"ד עלי אלקרינאוי

הנאשמים

הכרעת דין

בהתאם להודעת בית המשפט, החלטתי לזכות את הנאשם בתיק זה מהאשומים אשר יוחסו לו בכתב האישום.

להלן נימוקי הכרעת הדין:

כתב האישום ייחס לנאשם את העבירות הבאות: נהיגה בשכרות, נהיגה בזמן פסילת רישיון נהיגה, נהיגה ברכב לגביו ניתנה הודעת איסור שימוש, נהיגה ללא ביטוח, נהיגה ברשלנות, סטיה מנתיב נסיעה, גרימת תאונת דרכים.

בהתאם לעובדות המתוארות בכתב האישום, נהג הנאשם ברכבו ביום 21.5.2011 בשעה 02:15 או בסמוך לכך, בכביש 60 כשהוא תחת השפעת אלכוהול ובהיותו שיכור כאשר בדמו נמדדה כמות של 65 מ"ג אלכוהול. בהגיע הנאשם סמוך לק"מ 10 בכביש 60, הוא סטה לכאורה ימינה אל מעבר לשול והתהפך בשטח שלימינו. כתוצאה מהתאונה ניזוק רכבו של הנאשם, ונחבלו בגופם הנאשם והנוסע שהיה באותה שעה ברכב יחד עם הנאשם. נהיגה זו של הנאשם הייתה בזמן שהוא פסול לנהיגה, וכן הרכב בו נהג (דגם מיצובישי מ.ר. 93-378-02) נאסר לשימוש בפסילה מנהלית.

במענה לכתב האישום הודיע הנאשם באמצעות בא כוחו, כי הוא כופר בעובדה כי הוא נהג ברכב בזמן התאונה.

בתיק זה התבצע בהסכמת הצדדים לתיק, הליך של עדות מוקדמת.

במסגרת הליך זה נשמעה עדותה של הגב' יקטרינה סרגייב (להלן - יקטרינה), כי היא נהגה ברכב בזמן התאונה, ולא הנאשם. לאחר עדותה הראשית נחקרה העדה בחקירה נגדית על ידי המדינה.

לאחר בקשת דחייה של שלושה שבועות לצורך גיבוש עמדתה, הודיעה המדינה כי היא אינה משנה את עמדתה בעקבות עדות הגב' סרגייב, וכי לשיטתה מי שנהג ברכב הוא הנאשם עצמו ולא העדה שהעידה מטעמו.

דין והכרעה

נקודת המחלוקת בין הצדדים היא, שאלת זהות הנהג ברכב.

בעוד המדינה אוחזת בייחוס הנהיגה לנאשם מתוך חזקת הבעלות ברכב המקימה כלפיו אחריות לכל עבירת תעבורה המבוצעת עם הרכב שבבעלותו, סבורה ההגנה כי הפריכה חזקה זו בעדותה של הגברת יקטרינה בפני.

המדינה גם סבורה כי מסירת הגרסה המאוחרת על ידי יקטרינה והימנעות הנאשם מלהציג גרסה זו כבר בחקירתו במשטרה, מצדיקים את דחיית העדות והישענות בית המשפט על החזקה שמקים החוק כלפי הנאשם.

אציין כי באי כוח המדינה לא הציגו לבית המשפט כל ראיה ישירה כי הנאשם הוא שנהג ברכב, ולמעשה מבקשת המאשימה להסתמך על חזקת הבעלות הקבועה בסעיף 27ב' לפקודת התעבורה בלבד, לצורך הקביעה כי הנאשם הוא שנהג ברכב ולצורך הרשעתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

לענין חזקת הבעלות קובע סעיף 27 ב (א) לפקודת התעבורה כדלהלן:

(א) "נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב אותה שעה או כאילו העמידו או החנה אותו במקום שהעמדו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי הענין, זולת אם הוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו כאמור, או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב (להלן - המחזיק) או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו."

הוכחה זו הנדרשת מן הנאשם להראות מי נהג ברכב, היא ברמה של הוכחה במשפט האזרחי בה נדרשת רמת הוכחה של "מאזן ההסתברויות", על פיה די בהוכחה של 51% בכדי להרים את נטל הראיה. הצלחה של הנאשם להפריך את חזקת הבעלות בחציית מאזן ההסתברות תחזיר את הנטל לכתפי התביעה להראות מעבר לכל ספק סביר כי נהג בפועל ברכב כאשר הנאשם פטור יהיה מחזקת סעיף 27 ב שבחוק.

כפי שיוסבר להלן, אני קובע כי הנאשם עמד בנטל זה באמצעות עדותה של הגב' יקטרינה.

שמעתי בפני את עדותה של יקטרינה, עדות ישירה אשר עמדה במבחן של חקירה נגדית אינטנסיבית.

התרשמתי מכנות העדות ואף קיבלתי הסברים למופע המאוחר של עדות זו, זמן ניכר לאחר התרחשות האירוע.

בית המשפט הבהיר והסביר לעדה את משמעות עדותה ואת ה"סכנה" לה צפויה העדה כתוצאה מעדות זו, שכן נטילת האחריות באופן מלא עשוי להוביל להחלטה של המדינה להגיש כתב אישום פלילי/תעבורתי כנגד העדה בגין האחריות לגרימת התאונה ואולי אף ביצוע עבירות נוספות הקשורות לשיבוש החקירה.

אף שיקטרינה הבינה היטב את משמעות ההסברים, נתנה היא עדות מלאה, מפורטת מאד, חפה מכל היסוס, מלאה

בתיאורים אשר הובילו אותי למסקנה חד משמעית לפיה שהתה היא ברכב יחד עם הנאשם בזמן התאונה ולא ניתן לשלול את האפשרות כי היא אשר נהגה ברכב עצמו כפי שהעידה באופן חד משמעי בפני.

אמינותה של עדות זו בפני, גם לאחר שעברה מבחן מלא של חקירה נגדית, מטה בעיני באופן מוחלט את מאזן ההסתברות לקבלת עמדת הנאשם לפיה החזקה ברכבו נמסרה על ידו לגב' יקטרינה עובר לאירוע נשוא כתב האישום.

המאשימה בחרה שלא להתעמת עם עמדת ההגנה כי גב' יקטרינה סרגייב היא שנהגה ברכב, (למעט בחקירה הנגדית), המאשימה אינה טוענת דבר בנוגע לעמדת ההגנה בענין זה, לא ביצעה השלמות חקירה, ולא הודיעה האם יש בידה ממצא שיש בו כדי לסתור את עמדת ההגנה הנ"ל לענין זהות הנהג ברכב בזמן התאונה.

חרף כל האמור לעיל הודיעה המאשימה כי לשיטתה מי שנהג ברכב הוא הנאשם עצמו, מבלי להוכיח את דבר הנהיגה בראיות של ממש, אלא בהסתמך על החזקה המשפטית הקבועה בסעיף 27 לפקודה.

סיכומי של דבר, המאשימה ממשיכה לטעון כי מי שנהג ברכב הוא הנאשם, וזאת מכח "חזקת הבעלות", אך יחד עם זאת המאשימה אינה מעלה כל טיעון נגד, ובדאי שאין בידה גם כל ראיה לסתור, את עדותה של גב' סרגייב כי למעשה היא נהגה ברכב בזמן ביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

"חזקת הבעלות" קיימת מקום שהנאשם אינו נוקט עמדה ואינו מביא ראיה לסתור את חזקת הבעלות, בענייננו משהביא הנאשם ראיות לסתור את חזקת הבעלות, אין חזקה זו עומדת כנגדו עוד.

המאשימה טוענת בסיכומיה כי טענתו של הנאשם שהנהגת ברכב היא הגב' סרגייב, הינה טענה כבושה היות וטענה זו לא נטענה מיד עם חקירתו של הנאשם במשטרה, אלא רק מעל לשלוש שנים במהלך ניהול התיק בית המשפט.

עוד טוענת המדינה בסיכומיה כי ישנה סתירה בגרסאותיו של הנאשם, בין היתר בכך שבגרסתו במשטרה לא הזכיר כלל כי גב' סרגייב היא שנהגה ברכב, על אף היותה חברתו באותה תקופה, זאת לעומת דבריו בבית המשפט, בהם הציג את הגב' סרגייב כמי שנהגה ברכב.

המדינה האריכה לתאר בסיכומיה את ענין התמיהות והסתירות שבגרסת הנאשם. עם זאת אין בידי לקבל את עמדת המדינה בענין זה, ואנמק:

משקיבל בית המשפט את עמדת ההגנה ביחס לסתירת "חזקת הבעלות" על ידי הנאשם, מוטל על המדינה להוכיח את נהיגת הרכב על ידי הנאשם (ככל שאוחזת היא עדיין בעמדה זו) על בסיס ראיות ישירות או נסיבתיות הקושרות את הנאשם עצמו לנהיגה ברכב.

המאשימה לא תוכל להיבנות מתמיהות או סתירות שיש לדבריה בגרסאות הנאשם, שכן גם אם כדבריה קיימות תמיהות וסתירות בגרסת ההגנה, אין בהם די בכדי לבסס עליהן בלבד את הרשעת הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום

הנטל להוכיח מי נהג ברכב מוטל על המאשימה, אלא שזו לא הביאה כל ראיה לענין השאלה העובדתית מי נהג ברכב בזמן התאונה, ולמעשה הסתמכה המאשימה על "חזקת הבעלות", שכאמור לעיל התבטלה כלפי הנאשם היות והוא אשר סיפק ראיה טובה למי אשר נהג ברכב.

לגופו של ענין, אינני סבור כעמדת המדינה כי קיימות סתירות או תמיהות במשקל המצדיק את פסילת עדותה של גב' יקטרינה. העדה העלתה בעדותה אפשרות סבירה, הנשמעת אף הגיונית, כי היא נפרדה מהנאשם לאחר התאונה, שהיתה בחלק מהזמן בחו"ל, ולא ידעה כי הוא מואשם בעקבות התאונה, ולכן לא פנתה עד היום למסירת עדותה. גם הנאשם בעדותו במשטרה מסר כי בזמן התאונה הוא היה שיכור, והוא לא נהג ברכב, ובשל שכרותו הוא אינו זוכר מי נהג ברכב. גם הסבר זה אינו משולל יסוד, וניתן לקבל אותו כהסבר סביר.

רצונו של הנאשם שלא לסבך את חברתו מתקבל על הדעת ובהחלט יתכן כי חזר בו מאוחר יותר מכוונתו הראשונית.

המאשימה בסיכומיה הרבתה לטעון כי העדות שנשמעה מטעם הנאשם בתיק זה, היא למעשה עדות כבושה שיש ליתן לה משקל נמוך. עם זאת כפי שקבעתי לעיל, היות ונטל ההוכחה מוטל על המאשימה, לא די בכך שהעדות שנשמעה מטעם הנאשם היא כבושה, בכדי להרשיע את הנאשם, על המדינה להוכיח בראיות ממשיות מי נהג ברכב בזמן התאונה.

לכל הפחות, הייתה צריכה המדינה (לאחר עדותה של יקטרינה) לבחון אפשרות של השלמת חקירה, ונקל ניתן היה לבחון איכוני טלפונים רלוונטים של העדה החדשה עובר לזמן התאונה, בדיקות כניסות ויציאות מן הארץ לאחר התאונה, ופעולות חקירה נוספות מול עדים נוספים שלכאורה היו ברכב - פעולות אותן בחרה המדינה שלא לבצע (ובכל אופן לא הובאו כראיות לשלילת טענת ההגנה)

משלא עשתה כך המדינה ומשקבעתי כי עדותה של יקטרינה אמינה בעיני, יש לזכות את הנאשם שכן נהיגתו ברכב לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר על ידי המדינה בפרשה זו.

משקבעתי כי המאשימה לא הוכיחה כי הנאשם נהג ברכב, מתייחר הצורך לבחון את שאר ראיות התביעה לגבי יתר רכיבי האישום, שכן גם אם אקבלם במלואם לא יהיה בהם בכדי להרשיע את הנאשם.

סוף דבר, אני מזכה כאמור את הנאשם מכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ה, 30 מרץ 2015, במעמד הצדדים